

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПРОТИВ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ ЗАСОБАМИ РЕГІОНАЛЬНИХ (ЗАПОРІЗЬКИХ) МІКРОМЕДІА: МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ, КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, НАРАТИВИ

ЗАПОРІЖЖЯ, 2024

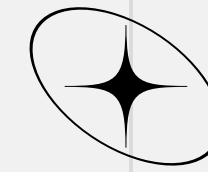
0012 7482901 2744103 0592346 8774510 7255

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

МЕТОДОЛОГІЯ

A

ПРОАНАЛІЗУВАТИ СИСТЕМУ ГЕНЕРУВАННЯ КОНТЕНТУ МІКРОМЕДІА, ЗАПОЧАТКОВАНИХ ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЦЬОГО КОНТЕНТУ (ФОРМАТ, ЛЕКСИКА, ВИДИ КОНТЕНТУ, НАЯВНІСТЬ/ ВІДСУТНІСТЬ ПРОРОСІЙСЬКИХ МЕСЕДЖІВ, КЛЮЧОВІ СЛОВА, ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ)

B

ЗДІЙСНИТИ АНАЛІЗ РЕГІОНАЛЬНИХ МІКРОМЕДІА, ЩО БУЛИ СТВОРЕНІ ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ, АЛЕ ПІСЛЯ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ ПОВНІСТЮ ПЕРЕЙШЛИ В РЕЖИМ ОНЛАЙН, ВІДМОВИВШИСЬ ВІД ДРУКОВАНОЇ ВЕРСІЇ

C

ЗДІЙСНИТИ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ РОСІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ НАРАТИВІВ В ЗАПОРІЗЬКОМУ МЕДІАСЕРЕДОВИЩІ

D

З'ЯСУВАТИ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КЛЮЧОВИХ СЛІВ, ЩО СКЛАДАЮТЬ ДИСКУРС ЗАПОРІЗЬКИХ МІКРОМЕДІА

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

РАМКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Визначення

Мікромедіа в межах цього дослідження ми називаємо онлайн-видання, що працюють в соціальних мережах Facebook, YouTube, X, Instagram. Ми обирали мікромедіа, що були створені після 24 лютого 2022 року та ті, що повністю перейшли до мережі після широкомасштабного вторгнення росії в Україну.

Хронологічні рамки проведення дослідження

період від 01.11.2021 р. до
01.11.2023 р.
Обрання такого проміжку
обумовлене широкомасштабним
вторгненням росії,

Географія

Україна та Запоріжжя

МІКРОМЕДІА

Створені після **24.02.2022** року

- 1 РАДІО «НА ДОТИК»
- 2 «ВІДБУДОВА»
- 3 «ЯКТИТАМ»
- 4 «СІЧЕМО»
- 5 «А ЩО ТРАПИЛОСЬ?»

Створені раніше **24.02.2022** року
(повністю перейшли до роботи онлайн)

- 1 «061.UA»
- 2 «FORPOST.MEDIA»
- 3 «INFORM.ZP.UA»
- 4 «АКЦЕНТ»
- 5 «ПЕРШИЙ ЗАПОРІЗЬКИЙ»
- 6 «АКТУАЛЬНО»

STEP 1

Desk research (кабінетне дослідження): включає огляд медіасередовища Запоріжжя загалом та регіональних мікромедіа зокрема

STEP 2

Моніторинг контенту мікромедіа: включає аналіз за такими категоріями, як:

- a) типи контенту;
- b) тематика контенту;
- c) наявність проросійських наративів;
- d) спроби інформаційної протидії.

STEP 3

Кількісний аналіз даних, зібраних із визначених запорізьких мікромедіа за допомогою автоматичного медіамоніторингу соціальних, онлайн-медіа та мереж за допомогою SEO-інструменту BuzzSumo.

STEP 4

Експертне опитування під час Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційний спротив ворожим наративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни» та науково-практичного круглого столу «Запорізькі інституціалізовані мікромедіа: потенціал самоідентифікації регіону та його інформаційної безпеки», що були проведені в онлайн-форматі 27 та 28 листопада 2023 року.

ЕТАПИ ДОСЛІДЖЕННЯ

КОНТЕКСТ

Запоріжжя, розташоване на південному сході України, межує з тимчасово окупованими територіями (ТОТ) та має статус прифронтового міста в умовах російсько-української війни. Географічне розташування міста робить його стратегічним пунктом у забезпеченні безпеки регіону та приймальним центром для внутрішньо переміщених осіб із ТОТ. Саме тому місто Запоріжжя та його мешканці завжди під прицілом російської пропаганди, що готує інформаційний плацдарм для своєї злочинної армії.

ОГЛЯД МЕДІАСЕРЕДОВИЩА ЗАПОРІЖЖЯ*

До 24 лютого 2022 року медіасередовище міста Запоріжжя мало таке наповнення:

Актуальний стан медіа Запоріжжя та області за 2023 рік:

*Дослідження інформаційного простору Запорізької області: ЗМІ Запоріжжя та області, офіційні джерела інформації. Запоріжжя : ГО «Стратегічна візія»

АВТОМАТИЧНИЙ МЕДІАМОНІТОРИНГ СОЦІАЛЬНИХ, ОНЛАЙН-МЕДІА ТА МЕРЕЖ ЗА ДОПОМОГОЮ SEO-ІНСТРУМЕНТУ BUZZSUMO

2

ДОЗВОЛЯЄ ШУКАТИ КОНТЕНТ, ЯКИЙ
КОРИСТУЄТЬСЯ ПОПУЛЯРНІСТЮ У СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖАХ

3

ЗНАХОДИТЬ КЛЮЧОВІ СЛОВА, ЯКІ
ПРИВАБЛЮЮТЬ ТРАФІК

4

ПОКАЗУЄ СЕЗОННІ КОЛИВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО
КЛЮЧІВ

5

ДОЗВОЛЯЄ ПОМІТИТИ ТРЕНДИ НА САМОМУ
СТАРТІ ЗЛЬОТУ, ЗНАХОДИТЬ ВПЛИВОВИХ
ІНФЛЮЕНСЕРІВ

6

МОЖНА ВЕСТИ ЗА ПЕВНИМ КЛЮЧОВИМ
СЛОВОМ АБО АНАЛІЗУВАТИ КОНКРЕТНИЙ САЙТ

7

ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ МОЖНА ВІДСОРТУВАТИ
ВІДПОВІДНО ДО ЇХНЬОГО ОХОПЛЕННЯ В СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖАХ, ТАКИХ ЯК FACEBOOK, TWITTER, PINTEREST.

8

ДОСТУПНІ ФІЛЬТРИ ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО
УТОЧНЕННЯ ПОШУКУ

9

ЗВУЗИТИ ПОШУК ДО ПЕВНОЇ КРАЇНИ,
ВИКЛЮЧИТИ ПЕВНИЙ ДОМЕН ТА ЗАСТОСУВАТИ
ІНШІ НАЛАШТУВАННЯ

Відфільтруйте результати

Останні 2 Роки ▾

Усі Країни ▾

Мовний Фільтр ▾

Фільтр Доменів ▾

Країна TLD ▾

🔄 Скинути Фільтри

[Переглянути вміст](#)

[Переглянути звіт про аналіз](#)

📄 Експорт PDF

14 747

Проаналізовано статті

890,837

Повне залучення

60

Середня кількість залучень

4,147

Загальна кількість зв'язаних доменів

1

Сер. зв'язування доменів @

Додайте порівняння

Заручини & вміст через деякий час @

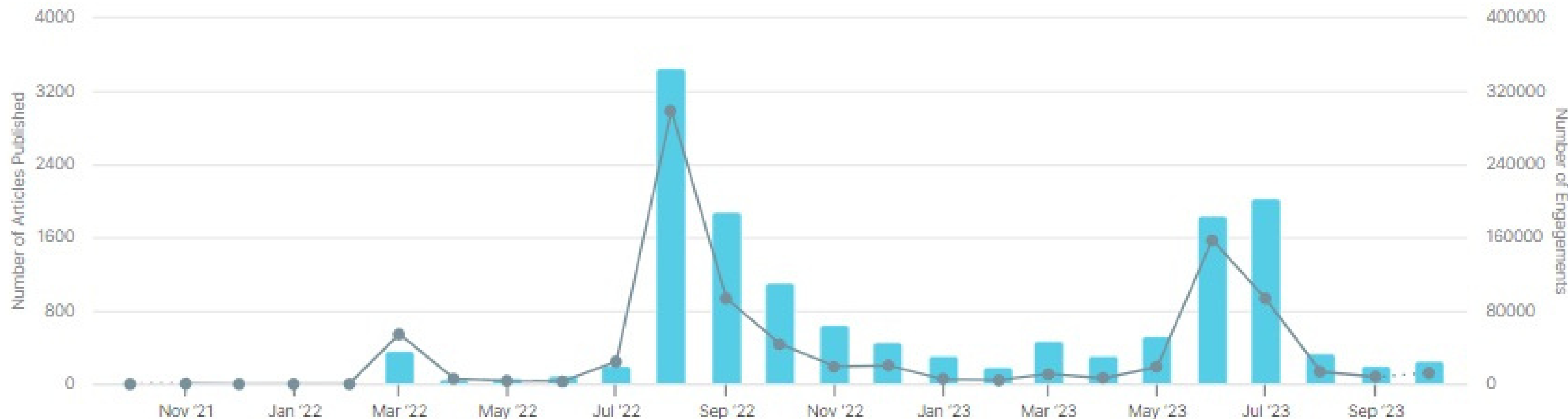
Усі Мережі ▾

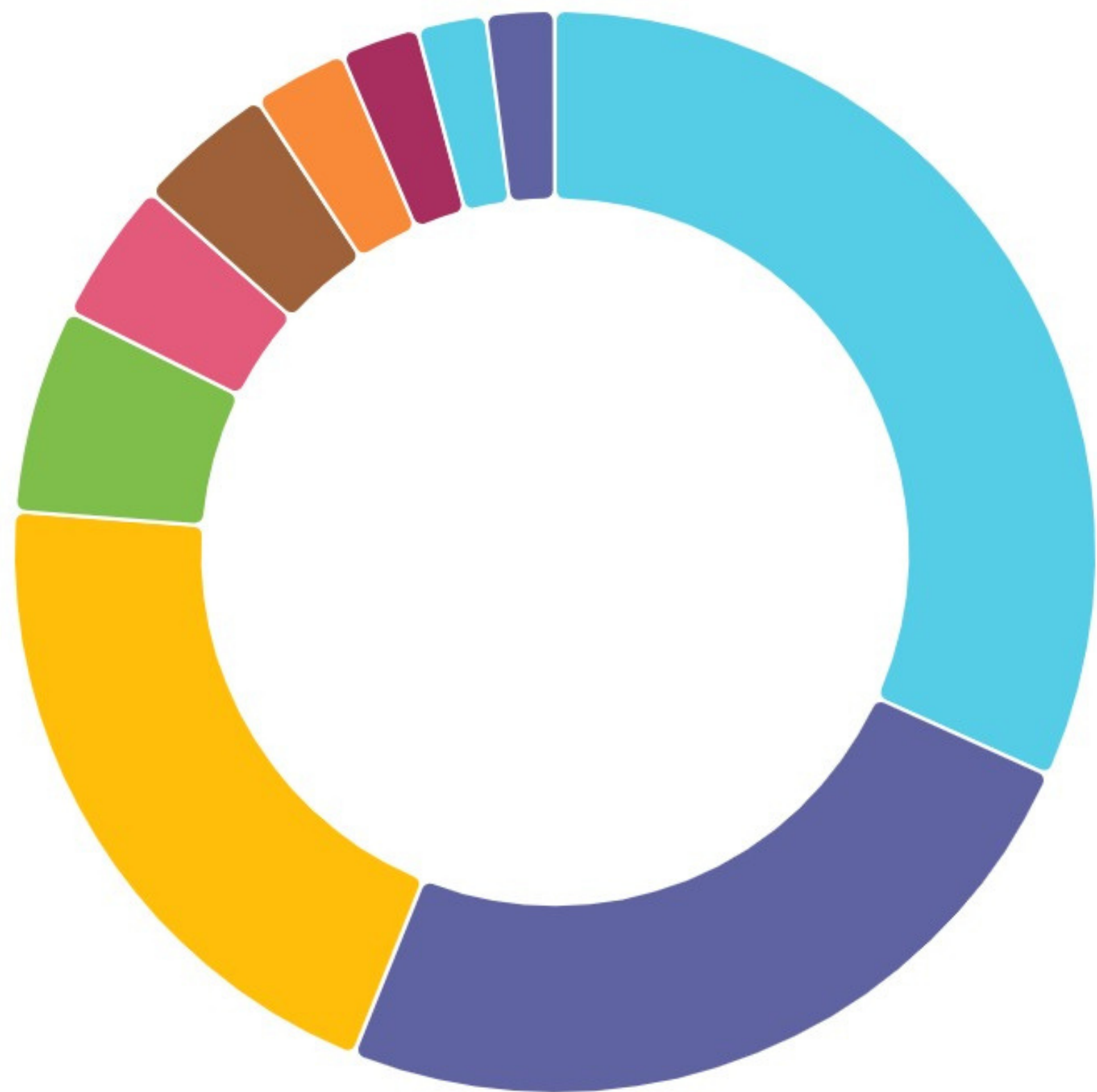
Повне Залучення ▾

Місяць ▾

Порівняйте з Минулим ▾

⋮

- iz.com.ua
- 24tv.ua
- tsn.ua
- war.obozrevatel.com
- hromadske.ua
- www.youtube.com
- www.pravda.com.ua
- www.061.ua
- www.rbc.ua
- www.unian.ua

	Facebook	X	Pinterest	Reddit	Engagement	
iz.com.ua	415.3K	8.2K	17	0	423.5K	Q
24tv.ua	324.0K	158	2	0	324.2K	Q
tsn.ua	268.2K	179	2	0	268.4K	Q
war.obozrevatel.com	81.3K	360	2	0	81.7K	Q
hromadske.ua	55.8K	855	0	0	56.7K	Q
youtube.com	52.5K	2.3K	5	312	55.1K	Q
pravda.com.ua	34.0K	1.8K	0	2.0K	37.9K	Q
061.ua	31.0K	209	0	0	31.2K	Q
rbc.ua	27.4K	33	1	0	27.4K	Q
unian.ua	26.9K	74	0	172	27.2K	Q

Top Pieces of Content by Engagement

1	Не плакали хіба стіни...батькам по 23р, а донечці лише 8 місяців: Ледь не все Запоріжжя прощається з молодою сім'єю, які загинули від прильоту по їхній квартирі...Фото peremohzna.pp.ua	132.4K
2	11-річний український хлопчик самостійно дістався із Запоріжжя до Словаччини 24tv.ua	39K
3	При обороні Маріуполя зник безвісти талановитий мешканець Запорізької області – Індустріалка - новини Запоріжжя iz.com.ua	34K
4	В'ячеслав Зайцев - у боях за Україну загинув кіборг із Запоріжжя, фото obozrevatel.com	32.6K
5	У Туреччині під завалами знайшли тіла сім'ї із Запоріжжя hromadske.ua	31K
6	Під час героїчного захисту України загинув мешканець Запоріжжя – Індустріалка - новини Запоріжжя iz.com.ua	29.4K
7	"Укрзалізниця" запускає поїзд з Запоріжжя до Польщі cfts.org.ua	27K
8	У боях під Гуляйполем загинув запорізький кікбоксер – Індустріалка - новини Запоріжжя iz.com.ua	26.6K
9	Втрати України - на фронті загинув активіст із Запоріжжя Денис Тарасов 8 січня 2023 24tv.ua	25.2K
10	Чоловік з собакою п'ять днів ішов пішки з Маріуполя до Запоріжжя То є Львів. inmiv.in.ua	23.3K

Content Analyzer

Find and analyze the most engaging articles and blogs.

Enter a topic, brand, URL, domain or select a media list ⓘ

Select a Media List ⌵ zaporizhzhia × 🔍

[🔔 Create Alert](#)

[📌 Save Search](#)

Related topics:

- nuclear power plants OR+
- nuclear power OR+
- donetsk OR+
- nuclear reactors OR+
- luhansk people's republic OR+
- donetsk people's republic OR+
- chernobyl nuclear disaster OR+

Filter your results

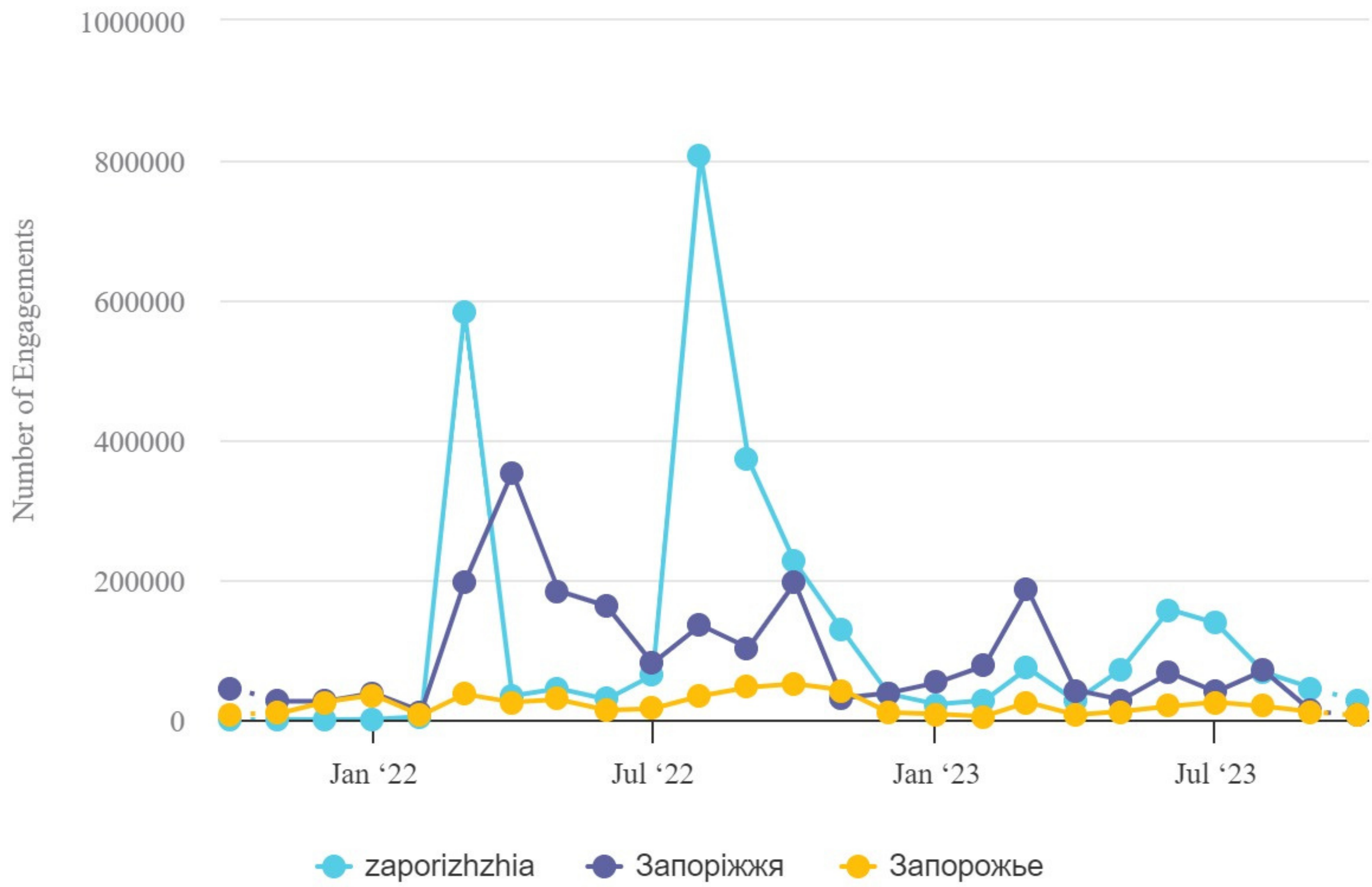
- Past 2 Years ⌵
- All Countries ⌵
- Language Filter ⌵
- Domain Filter ⌵
- Country TLD ⌵
- [🔄 Reset Filters](#)

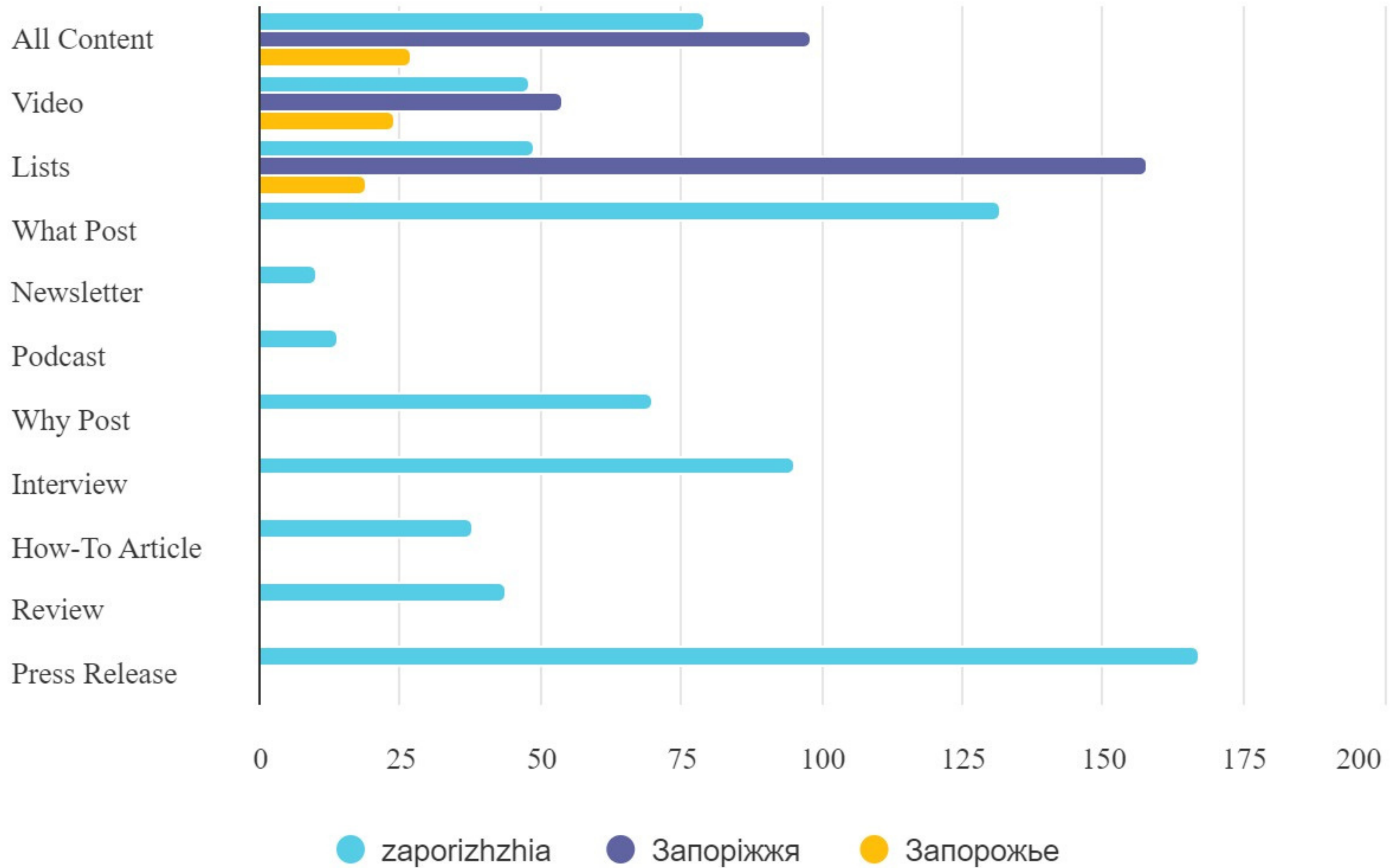
[View Content](#) [View Analysis Report](#)

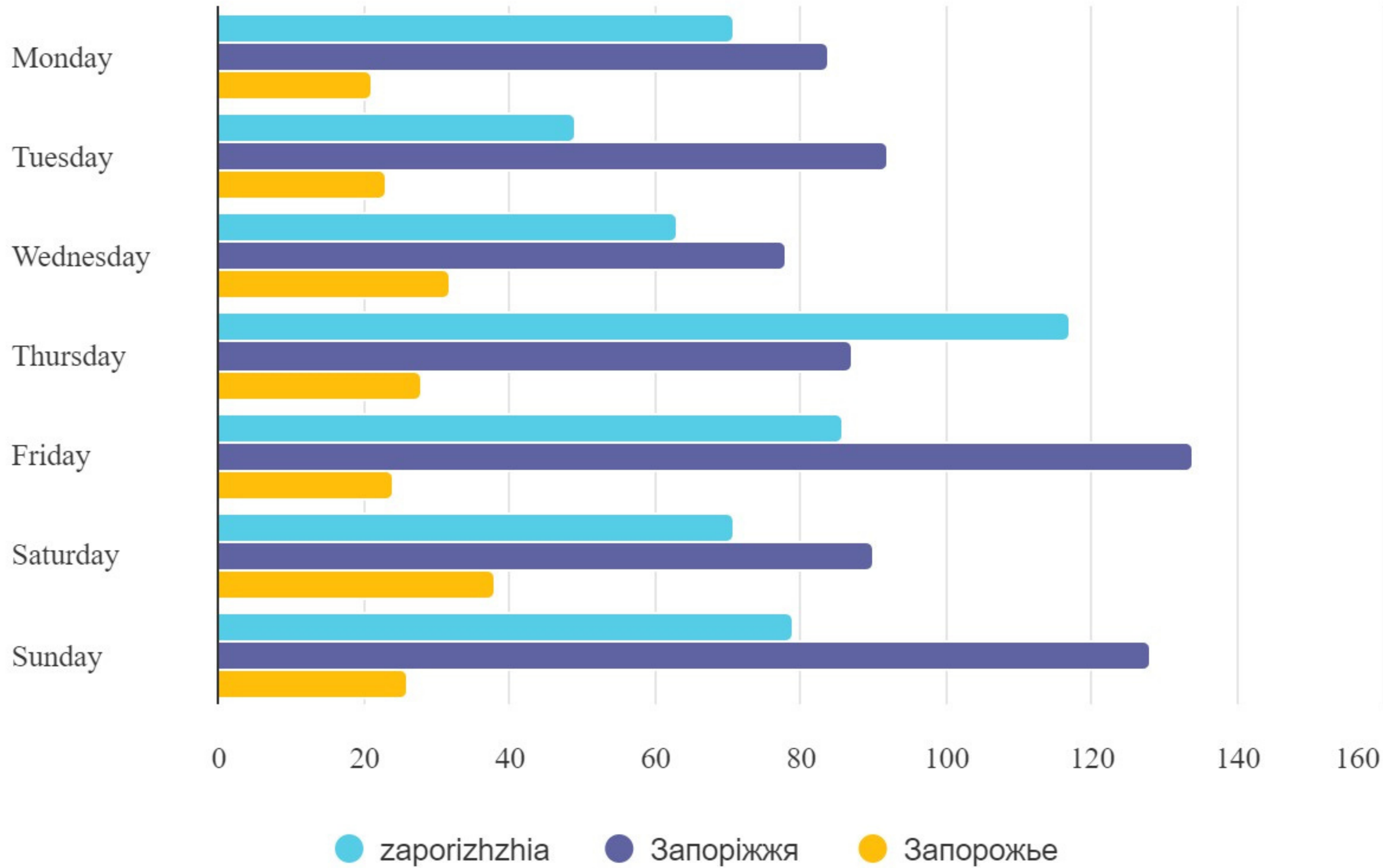
[📄 Export PDF](#)

● zaporizhzhia	● Запоріжжя ×	● Запорожье ×	
Articles Analyzed	22,494	Articles Analyzed	18,967
Total Engagement	2,205,706	Total Engagement	520,300
Avg Engagements	98	Avg Engagements	27
Total Linking Domains	1,944	Total Linking Domains	3,006
Avg Linking Domains ⓘ	1	Avg Linking Domains ⓘ	1

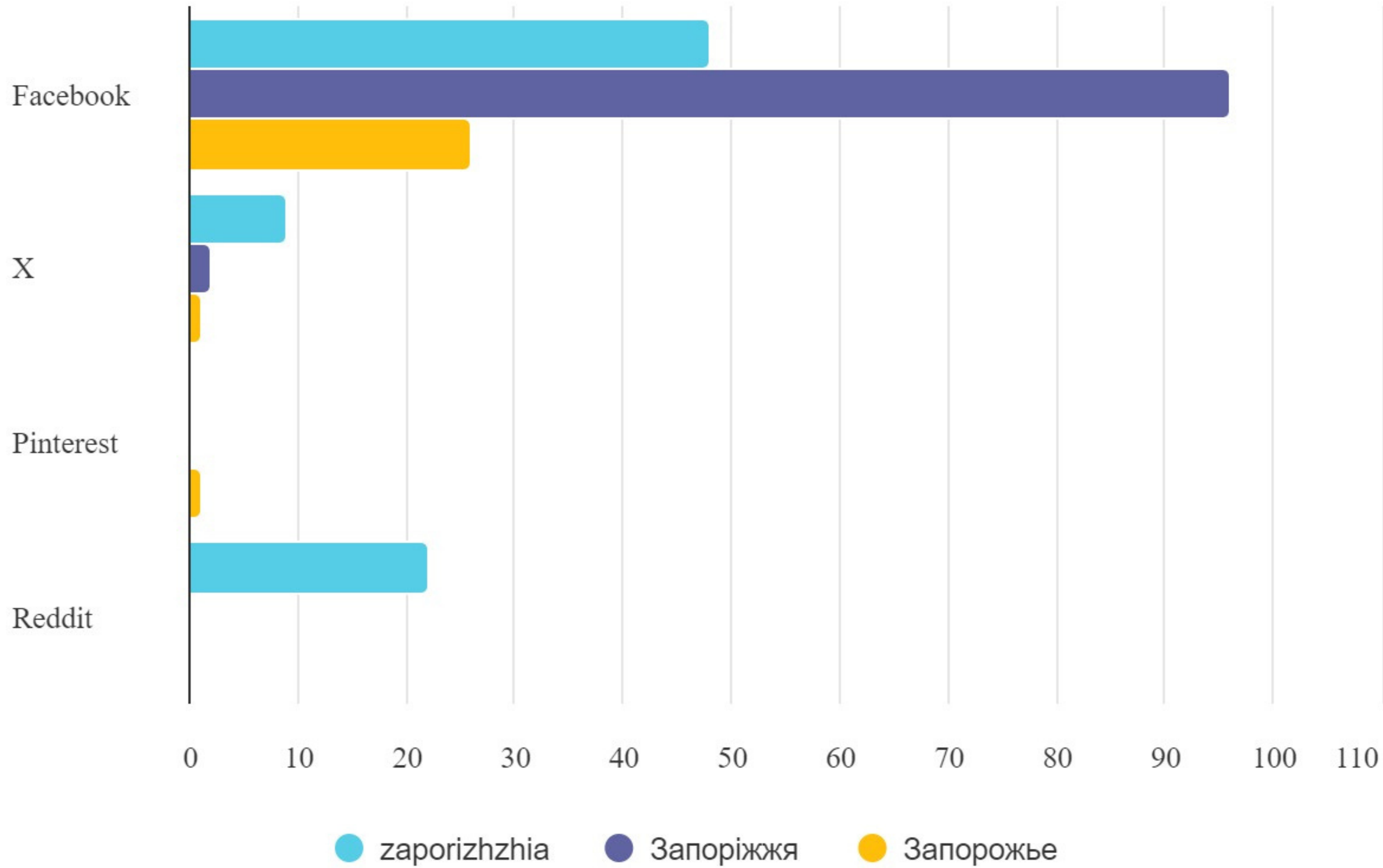
Add Comparison

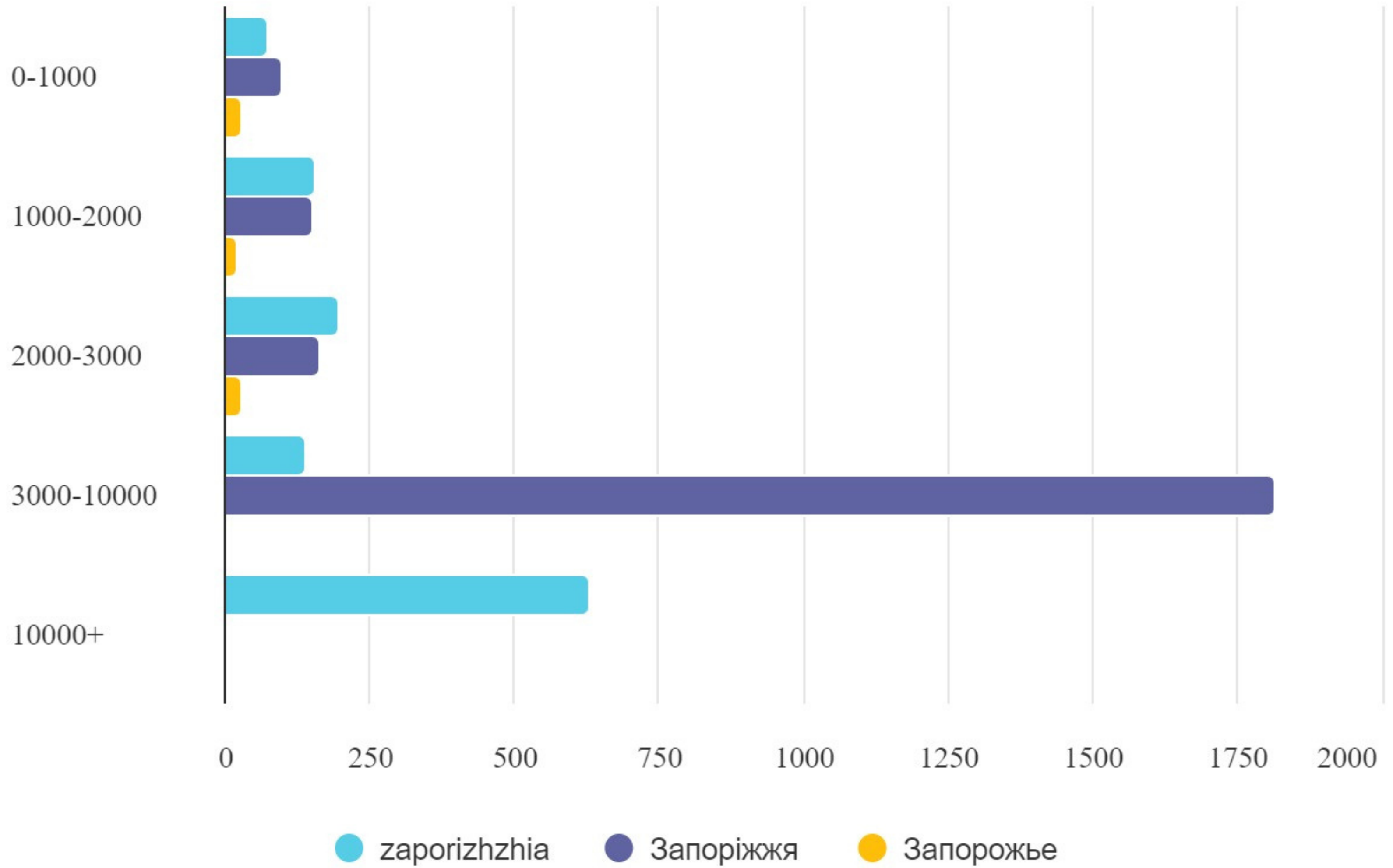

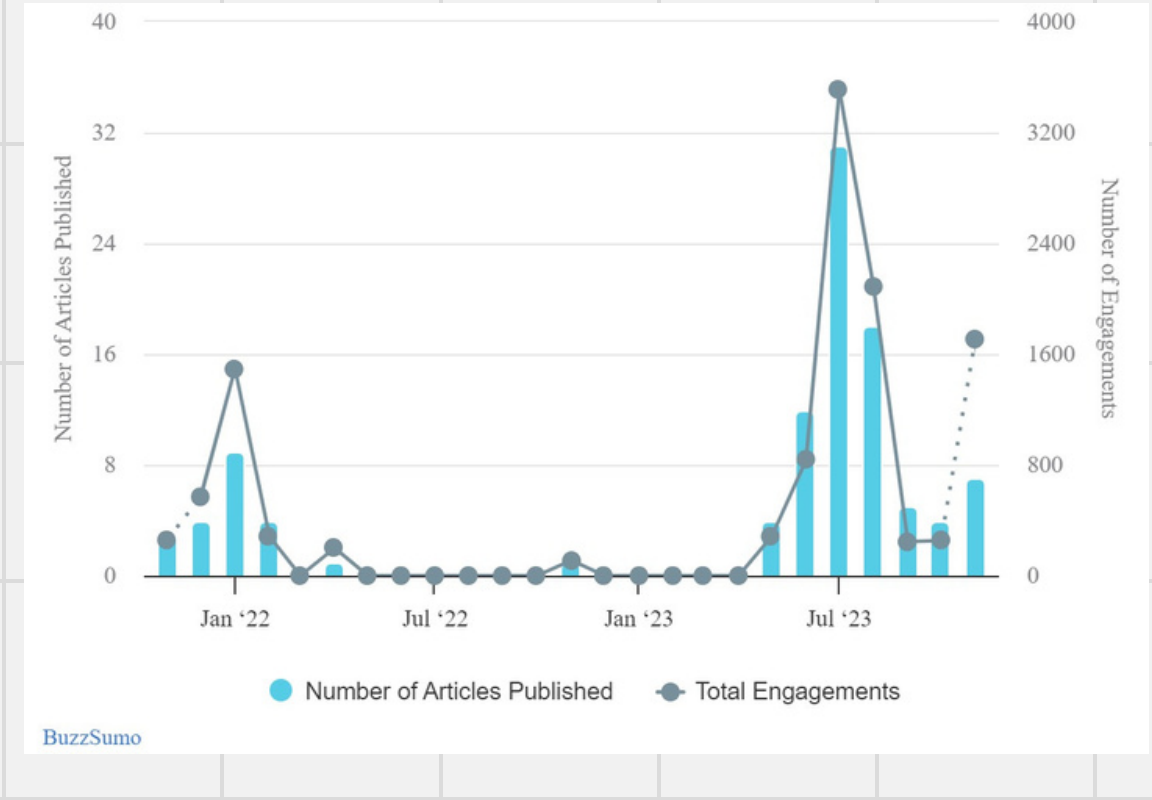
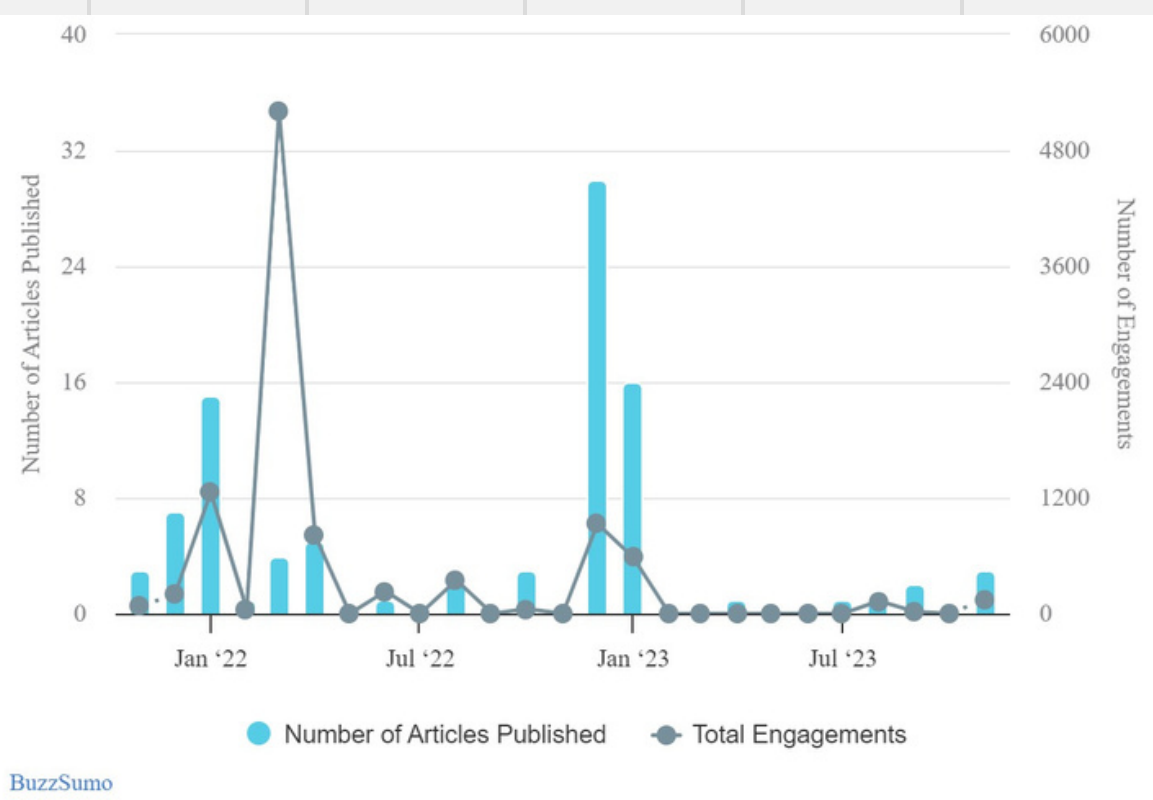
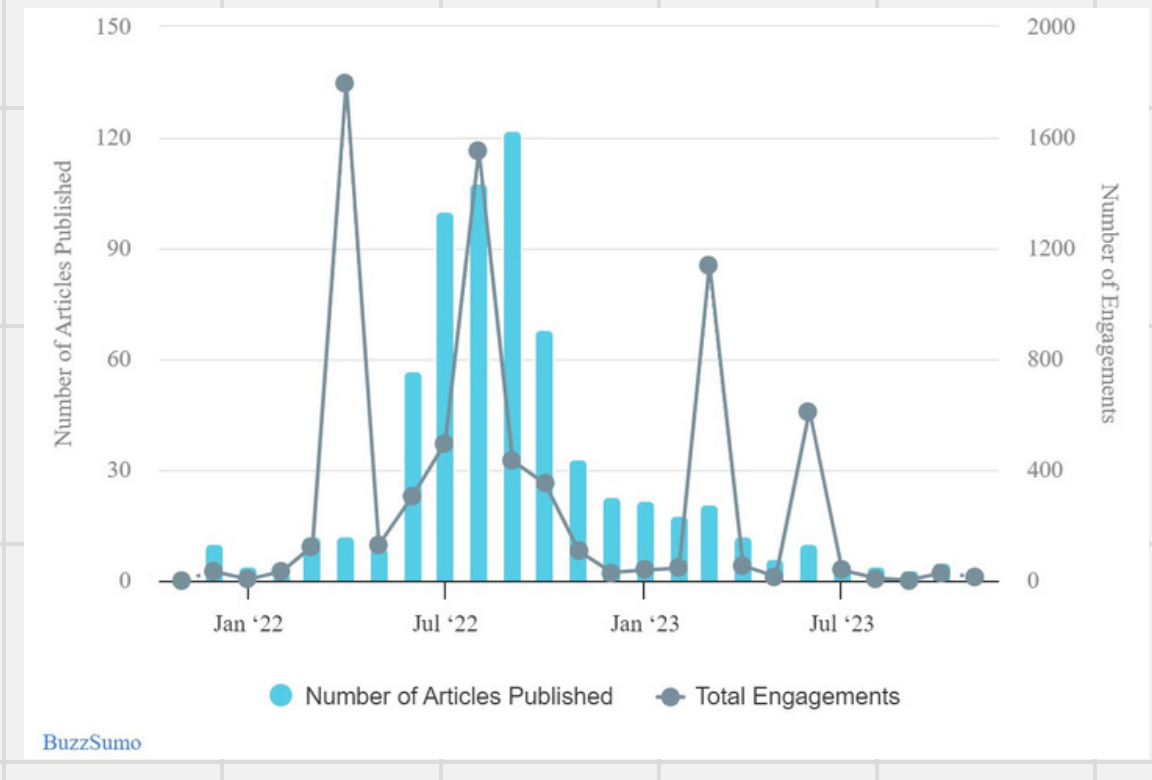
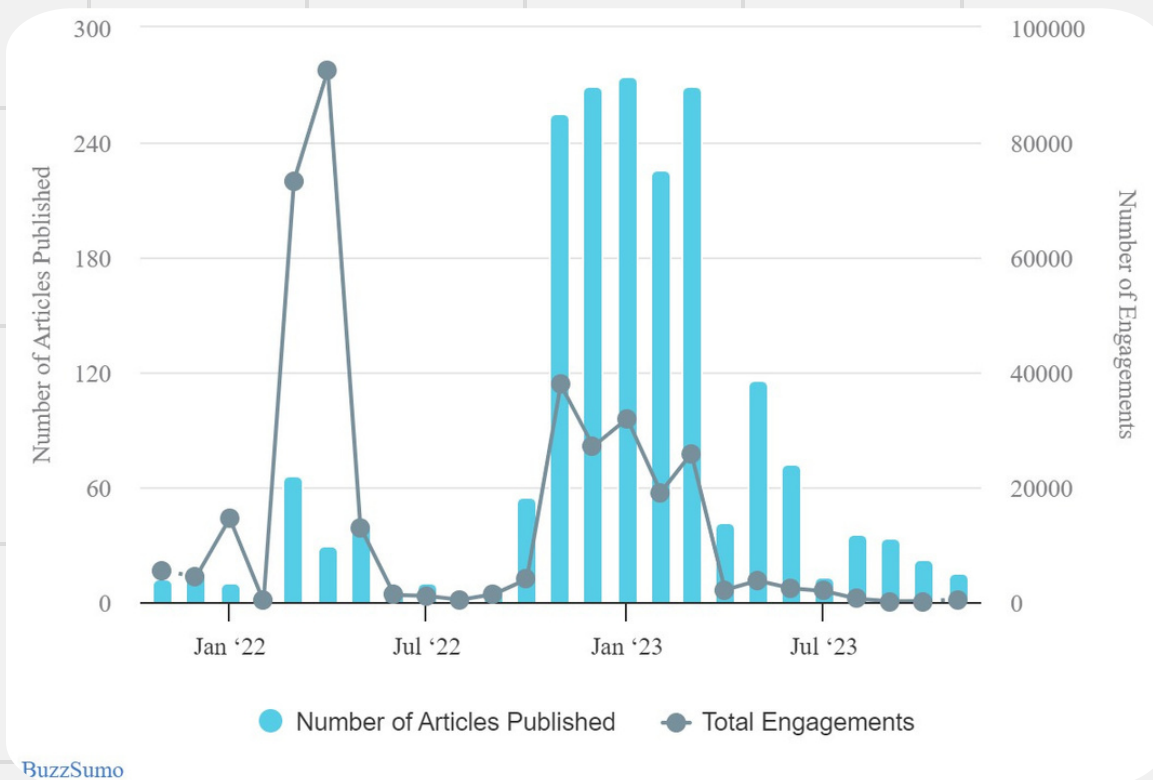

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Показники співмірності кількості опублікованих матеріалів та кількості звернень аудиторії до них на сторінках «061.ua», «Акцент», «Перший запорізький», «Актуально», що набули ознак мікромедіа після 24 лютого 2022 року.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАРАТИВІВ УКРАЇНИ НЕ ІСНУЄ – УКРАЇНА – ЦЕ ЄВРОПА У У ЗАПОРІЗЬКИХ МІКРОМЕДІА

УКРАЇНИ НЕ ІСНУЄ

Період: 2021-2023

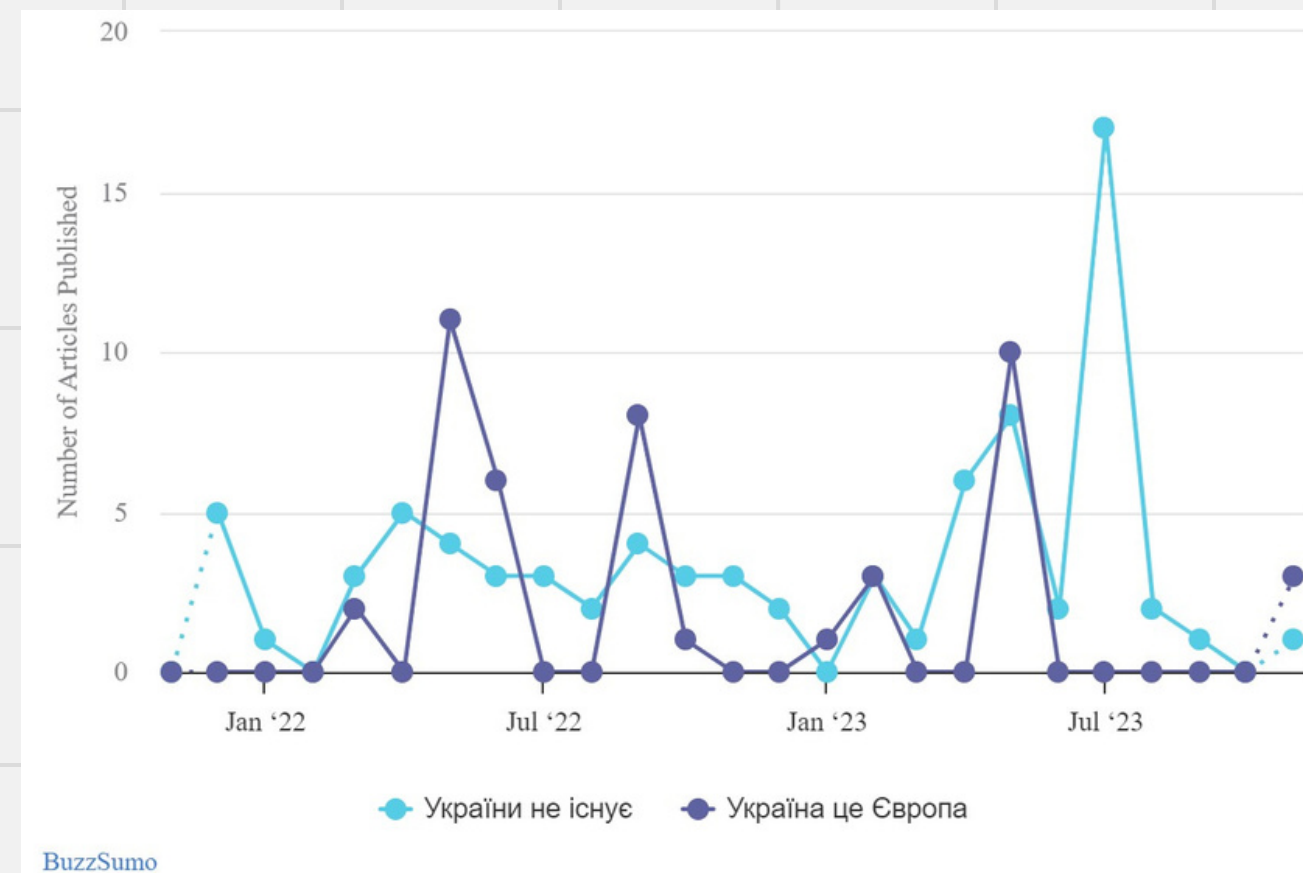
Кількість статей за темою: 791

Залученість: 19984

Середнє значення залученості: 252

Кількість доменів: 31

Середня кількість доменів: 2

УКРАЇНА ЦЕ ЄВРОПА

Період: 2021-2023

Кількість статей за темою: 45

Залученість: 1458

Середнє значення залученості: 32

Кількість доменів: 20

Середня кількість доменів: 2

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАРАТИВІВ УКРАЇНИ НЕ ІСНУЄ – УКРАЇНА – ЦЕ ЄВРОПА У У ЗАПОРІЗЬКИХ МІКРОМЕДІА

УКРАЇНИ НЕ ІСНУЄ

Період: 2021-2023

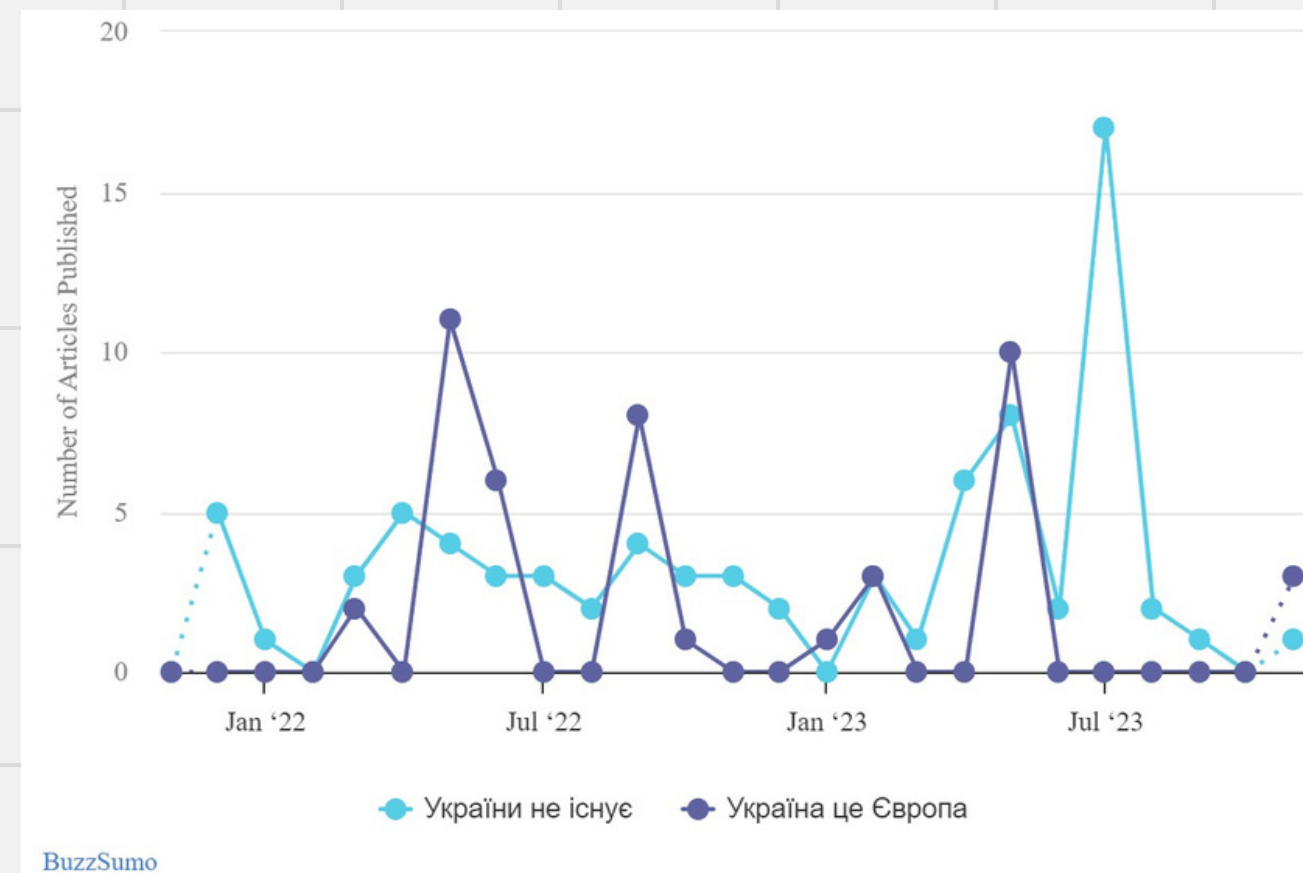
Кількість статей за темою: 791

Залученість: 19984

Середнє значення залученості: 252

Кількість доменів: 31

Середня кількість доменів: 2

УКРАЇНА ЦЕ ЄВРОПА

Період: 2021-2023

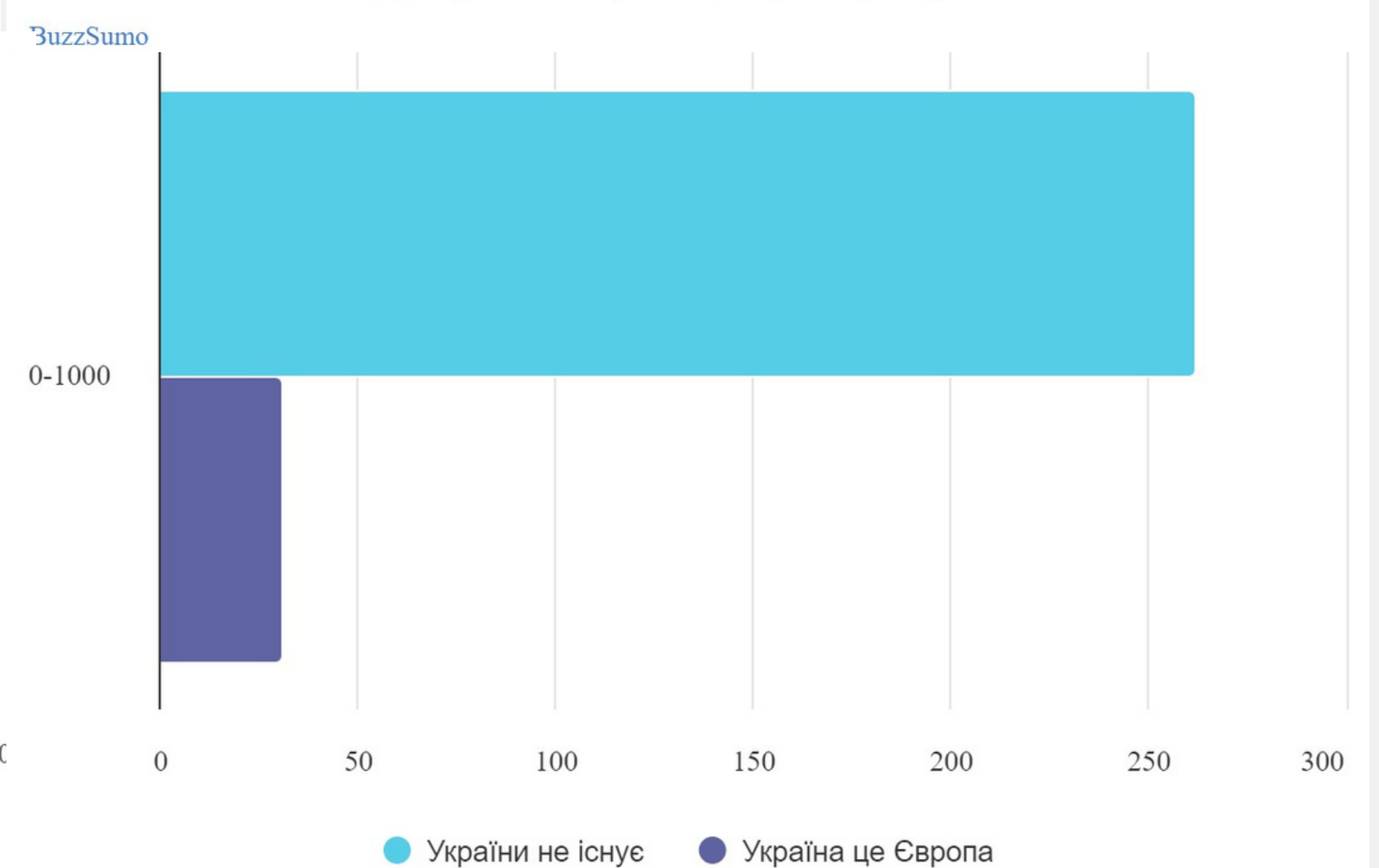
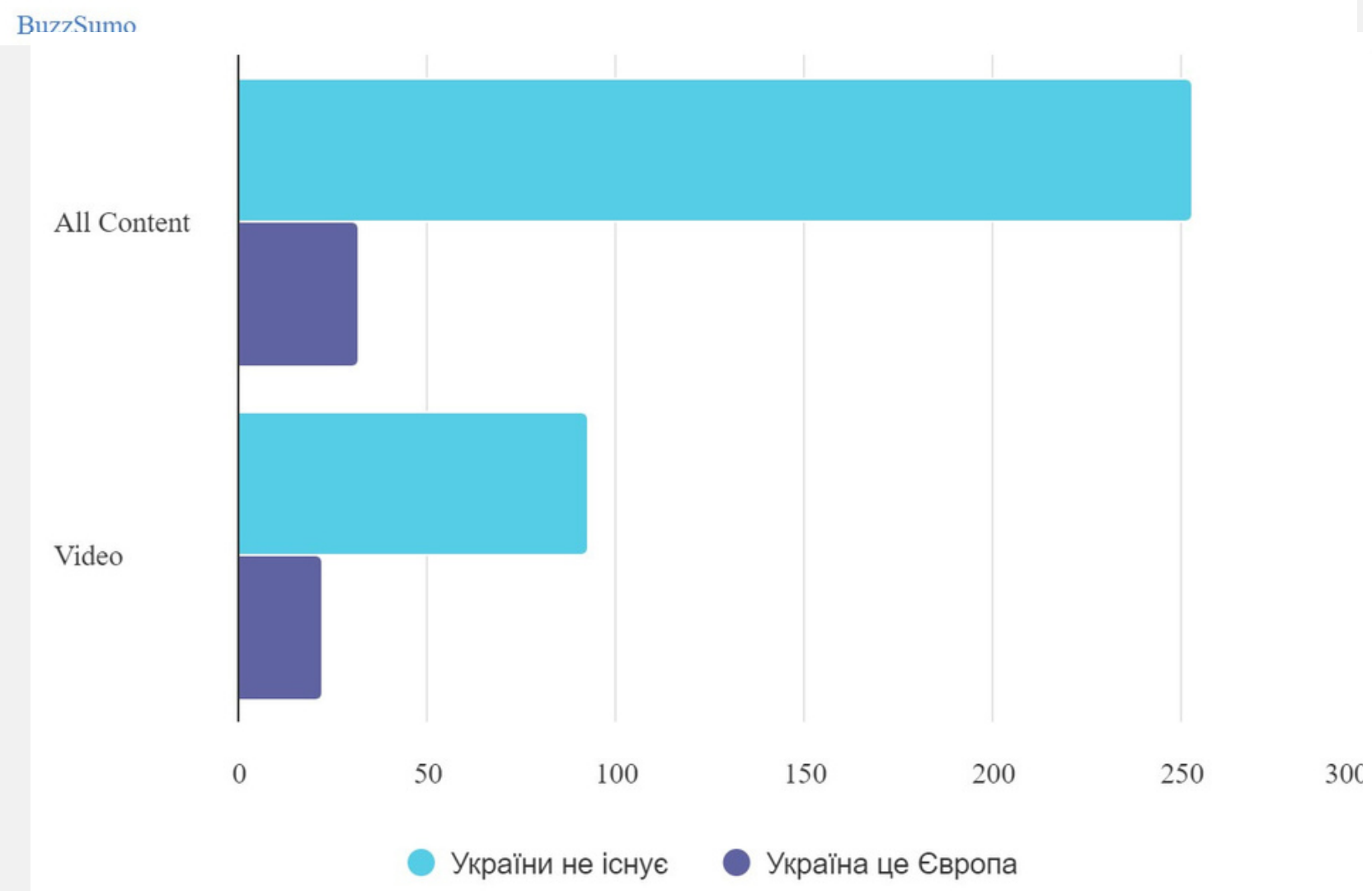
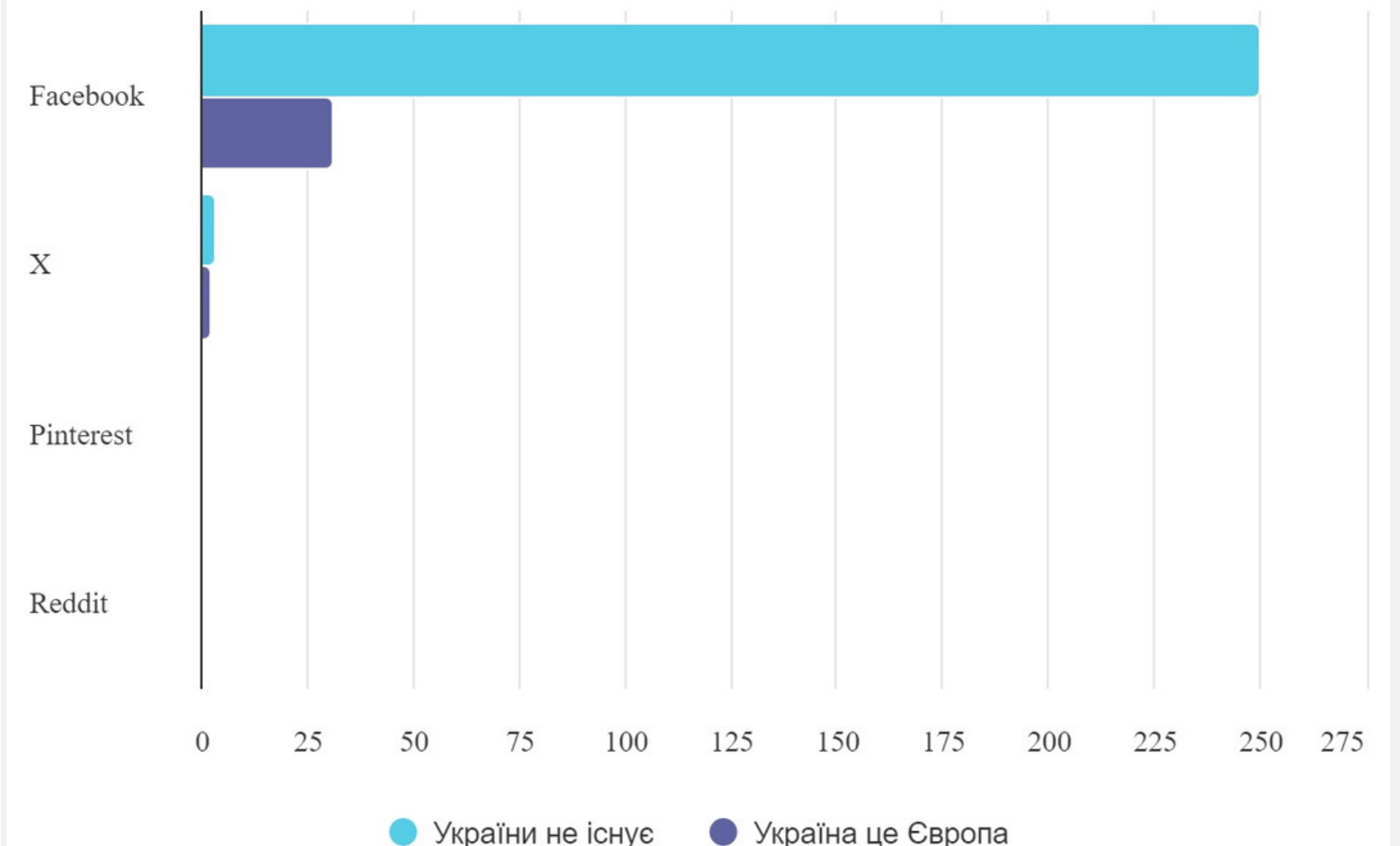
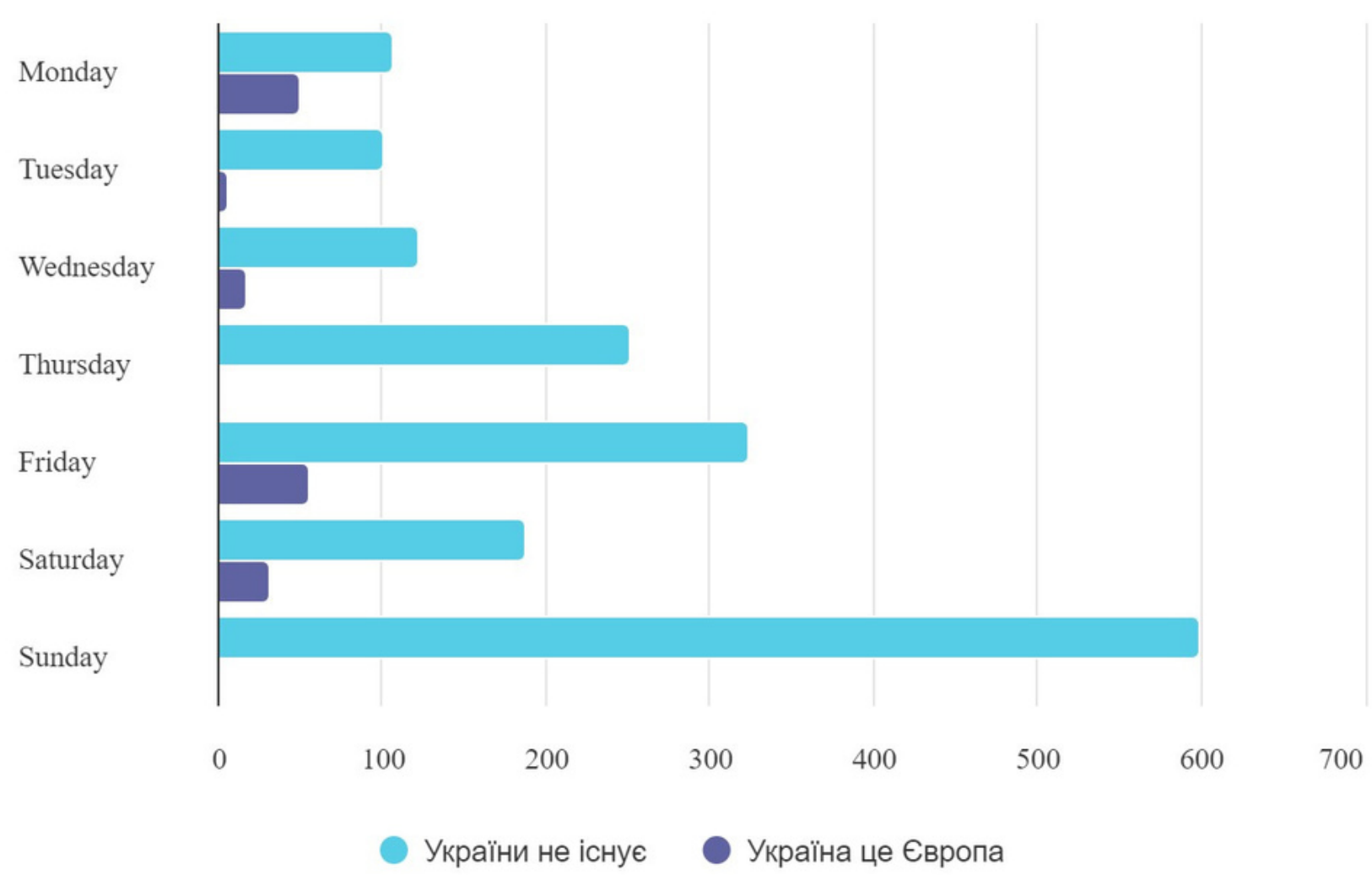
Кількість статей за темою: 45

Залученість: 1458

Середнє значення залученості: 32

Кількість доменів: 20

Середня кількість доменів: 2

Складником наративного підходу є концепти-маркери-ключові слова, що демонструють тематичні домінанти мікромедіа:

- Зважаючи на регіональний дискурс Запоріжжя, який в умовах війни імплементується в безпекову концепцію країни і світу через концепт «Запорізька атомна електростанція (ЗАЕС)», що, звичайно, в аналітичних, прогностичних інформаційних «вузлах» «підтягує» концепти Чорнобиля та Фукусіми;

- прикордонний статус із стратегічними напрямками – Херсоном, Донецьком;

- концепт «Крим», який виникає через постійно трансльований наратив «Щоб дістатися Криму, потрібно звільнити Мелітополь».

Англійською мовою: Chernobyl nuclear disaster; Crimea; crimean bridge; donetsk people's republic; luhansk people's republic; russia; Ukraine; Zaporizhzhia; ZP;

Українською та російською мовами: Війна в Україні; ЗАЕС; Російсько-українська війна; Херсон Україна; АЕС; ДНР; ЄС; Запоріжжя; Крим; ЛНР; НАТО; Херсон-Запоріжжя.

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СПРОТИВУ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ (НА ПРИКЛАДІ ІНСТАГРАМ-МЕДІА «ЯКТИТАМ»)

1

ІНТЕРАКТИВНИЙ ПРОСВІТНИЦЬКИЙ СПЕЦПРОЄКТ ЗАЛУЧЕННЯ ЧИТАЧІВ В REELS ДО ОПИТУВАННЯ ЩОДО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ТЕМ РЕГІОНАЛЬНОГО ТА ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОГО КОНТЕКСТІВ

2

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ДОВІДКИ

3

СПЕЦПРОЄКТИ ПРО ЗАПОРІЖЦІВ – ІСТОРІЇ ПРО ЛЮДЕЙ, ЩО ЗБЕРЕЖЕНІ В АКТУАЛЬНІЙ ПАПЦІ «ЛЮДИ»

4

КОЛАБОРАЦІЇ У СТВОРЕННІ ДОПИСІВ З МИТЦЯМИ

5

СТВОРЕННЯ ОРИГІНАЛЬНИХ ВІЗУАЛЬНИХ РІШЕНЬ ДЛЯ КОЖНОГО ДОПISУ

6

ФОРМУВАННЯ/ВИЯВЛЕННЯ ПЕВНОГО «ПОРЯДКУ ДЕННОГО» РЕГІОНАЛЬНОГО ТЕМАТИЧНОГО ЛАНДШАФТУ ЗАСОБАМИ ПОДКАСТІВ МІКРОМЕДІА

7

ДОПИСИ-ДОБІРКИ РЕКОМЕНДОВАНИХ КНИГ (НАПР., «ЩО ЧИТАЮТЬ ЯКТИТАМ?»), ФІЛЬМІВ, МУЗИКИ, ЩОТИЖНЯ ОНОВЛЕНА ПІДБІРКА ПЕРЕВІРЕНИХ ЗБОРІВ ДОНАТІВ

8

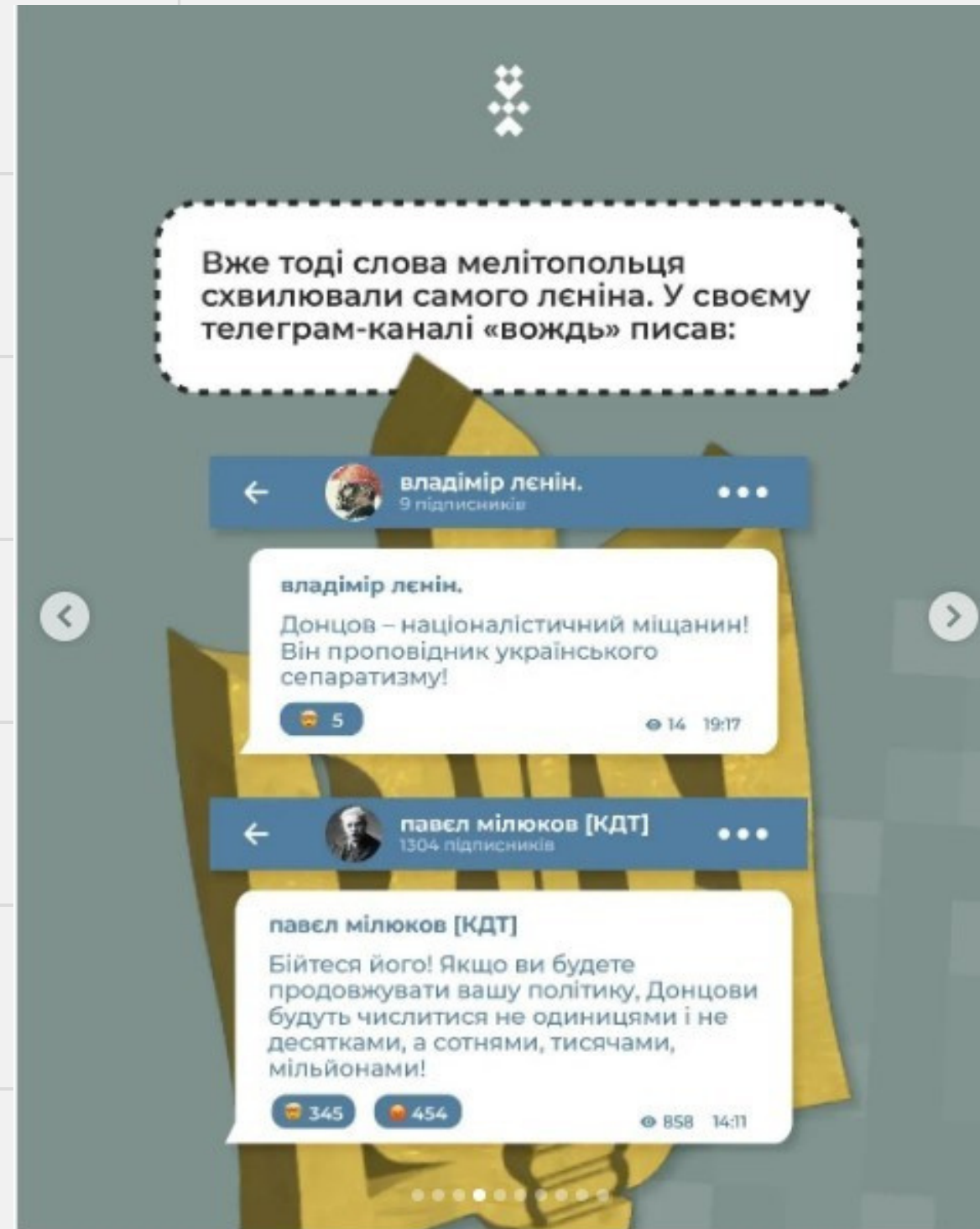
ПАТРІОТИЧНИЙ ASMR-КОНТЕНТ «ЗВУКИ РІДНОГО МІСТА

9

ПРОВЕДЕННЯ РЕДАКЦІЙНОЮ КОМАНДОЮ МІКРОМЕДІА БЛАГОДІЙНИХ АУКЦІОНІВ, ВИСТАВОК, КАМПАНІЇ З ПІДТРИМКИ МІСТ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ – СТВОРЕННЯ І РОЗМІЩЕННЯ БОРДІВ, СІТІЛАЙТІВ, ПРИСВЯЧЕНИХ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИМ РОСІЯНАМИ ТОКМАКУ, ГУЛЯЙПОЛЮ, ВАСИЛІВЦІ, КИРИЛІВЦІ, МЕЛІТОПОЛЮ, ОРІХОВУ, БЕРДЯНСЬКУ, ПОЛОГАМ ТА ЕНЕРГОДАРУ, ПЛАКАТНЕ МИСТЕЦТВО, СТВОРЕННЯ ПАТРІОТИЧНОГО МЕРЧУ

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СПРОТИВУ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ (НА ПРИКЛАДІ ІНСТАГРАМ-МЕДІА «ЯКТИТАМ»)

10

тематичні дописи контрпропаганди щодо української історії та культури

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СПРОТИВУ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ (НА ПРИКЛАДІ ІНСТАГРАМ-МЕДІА «ЯКТИТАМ»)

І НАЙЦІКАВІШЕ З РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

Окупанти не стріляли по «Аврорі». Ракетного удару не було. Російська зброя дуже точна – тому такого бути не могло. Усі відео та фото в українських пабліках – фейки.

ФЕЙК №1

Запорізькі лікарні на проспекті Соборному і вулиці Перемоги перетворили на вогняні позиції та склади боєприпасів. Пацієнтів цих лікарень та персонал утримують в закладах як живий щит.

ФЕЙК №4

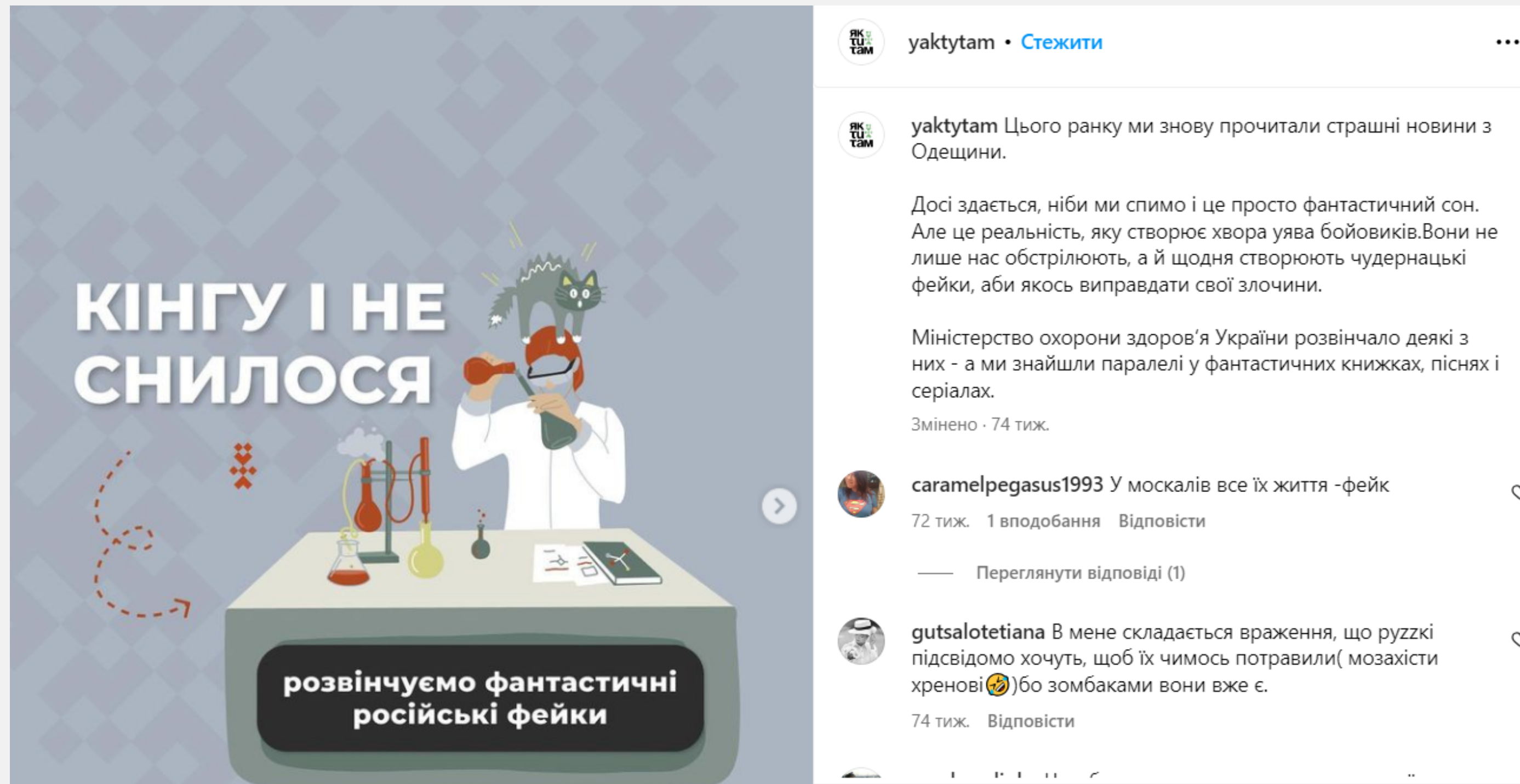
В Запоріжжі СБУ створили загін бойовиків. Вони пересуваються містом під час комендантської години і знущаються над жінками, дітьми і пенсіонерами.

11

кейси в тематичній папці «Пропаганда»

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СПРОТИВУ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ (НА ПРИКЛАДІ ІНСТАГРАМ-МЕДІА «ЯКТИТАМ»)

12

оригінальні наративні стратегії: напр., дописи з ефектом «сплетення епох», що досягається такими ефектами, як відтворення діалогів історичних персонажів із сучасниками, використання сучасної лексики в історичних фреймах

ВИСНОВОК 1

Запорізькі інституціалізовані мікромедіа відповідають новим тенденціям у запитах цільової аудиторії, які особливо змінилися в кризові часи – після пандемії та повномасштабної війни: люди не так прагнуть відповідей на питання «що? де? коли?», скільки на питання «чому? як діяти чи не діяти в представлених обставинах?», тож проаналізовані мікромедіа формують «журналістику думок», не нехтуючи при цьому журналістськими стандартами (хоч мікромедіа «Яктитам» позиціонує себе вже більше як комунікаційний проєкт, комунікаційну платформу).

ВИСНОВОК 2

Під час інтерв'ювання редакційних команд запорізьких інституціалізованих мікромедіа з'ясувалося, що серед підходів, які, на їх думку, дають змогу їм працювати ефективно в умовах війни – це проведення стратегічних сесій, мета яких – синхронізуватися та визначити вектор розвитку медіа; поставити чіткі та зрозумілі цілі, у тому числі мотивувальні; розробити покроковий план, який точно можна реалізувати в умовах кризи; розробити контент-план та сформувані стратегічні наративи.

ВИСНОВОК 3

стратегічним наративом «Яктитам» є «Запоріжжя – українське місто свідомих людей», «Vidbudova.online», «Vidbudova.Запоріжжя» – «Повоєнній відбудові України бути: економічній, інфраструктурній та ментальній», що включає субнаративи переосмислення урбаністики, перезапуску бізнесу або заснування власної справи в нових умовах, психологічного відновлення українців тощо; віжн-радіо «На дотик» – «Інформаційний спротив ворогу Запоріжжя: деокупація мізків» (за назвою однойменної серії етерів), суспільно важливі теми». Мікромедіа «А що трапилось?» (youtube-канал) радше формує не стратегічний наратив, а формат «легко про провокативні теми, що турбують запоріжців та країну в цілому», а «Січемо» більше орієнтовний також на новинний формат – «актуально про головне»

ВИСНОВОК 4

спільними для запорізьких мікромедіа є тематичні домінанти: історії військових, їх реабілітація, ПТСР цивільних через повсякденні обстріли регіону та тих, хто повернувся з фронту, ситуація на ЗАЕС.

РЕЗЮМЕ

Інформаційний спротив ворожим наративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни